

Analiza situației în sectorul gestionat, principalele rezultate atinse în urma activității Agenției Relații Interetnice

(ianuarie – decembrie 2025)

Pe parcursul anului 2025, Agenția Relații Interetnice și-a desfășurat activitatea în conformitate cu Planul instituțional aprobat, concentrându-se pe implementarea politicilor publice în domeniul protecției drepturilor minorităților naționale și al promovării dialogului intercultural. Totodată, eforturile au fost direcționate către implementarea recomandărilor internaționale, consolidarea parteneriatelor instituționale și dezvoltarea unor programe inovatoare care răspund provocărilor unei societăți multietnice în curs de integrare europeană. Rezultatele reflectă o dinamică pozitivă și o contribuție consistentă la agenda strategică a Guvernului.

I. Monitorizarea sistematică a evoluției indicatorilor reflectă o îmbunătățire continuă a impactului activităților Agenției:

1. Numărul total de participanți la evenimentele organizate pentru comunitățile etnice a înregistrat o creștere constantă de-a lungul anului, atingând peste 97% din ținta stabilită de 35.000 de persoane (peste 34.000 participanți). Această dinamică confirmă relevanța și atractivitatea programelor oferite.
2. Vizibilitatea și impactul comunicării instituționale au cunoscut o expansiune semnificativă. Audiența a atins un vârf de peste 73.000 de persoane în octombrie, iar numărul total anual de interacțiuni a depășit 450.000, față de o țintă stabilită de 200.000. Aceasta demonstrează eficiența strategiei de comunicare și consolidarea prezenței digitale a Agenției.
3. Din totalul de 63 de acțiuni planificate pentru 2025, 60 au fost implementate, ceea ce reprezintă o rată de realizare de 95%. Aceasta reflectă o gestionare eficientă a proceselor și un angajament consistent al echipei Agenției în atingerea obiectivelor instituționale.

II. Realizări principale

Anul 2025 a fost marcat de implementarea unor programe și acțiuni, aliniat la recomandările internaționale și nevoile societății identificate:

- **Promovarea identității civice și a dialogului intercultural:** Programele naționale CRIn și MOSAIC au fost piloni esențiali. Programul MOSAIC, lansat sub sloganul „Moldova Poate!”, a facilitat 14 vizite de parteneriat interetnic între 15 localități, reunit comunități găgăuze, bulgare, ucrainene, ruse și românofone în jurul unor activități culturale și ateliere practice de dezvoltare locală. Aceste platforme au consolidat încrederea și cooperarea la nivel comunitar.
- **Consolidarea participării minorităților etnice la procesele decizionale:** În parteneriat cu societate civilă s-a demarat proiectul inovator MINOR+, care vizează crearea unei rețele de consilii consultative locale, regionale și

naționale pentru asigurarea unei participări reprezentative a minorităților la procesul decizional.

- **Consolidarea incluziunii comunității romă:** S-a finalizat revizuirea cadrului normativ pentru mediatorii comunitari romi (HG nr. 557/2013), modernizând standardele profesionale și mecanismele de colaborare interinstituțională pentru îmbunătățirea sustenabilă a serviciilor comunitare. Pe lângă aceasta, a fost instituit Grupul Operațional pentru Romi, o platformă de coordonare a acțiunilor de reducere a vulnerabilităților și sprijinire a comunităților rome în domenii cheie: educație, sănătate, incluziune socială, ocuparea forței de muncă, documentație și sprijin juridic. Parteneriatul strategic cu Coaliția „Vocea Romilor”, formalizat printr-un Memorandum, a consolidat dialogul cu societatea civilă. Evenimentele de amploare, precum Forumul internațional „Cooperarea europeană pentru incluziunea romilor” (peste 400 de participanți) și Săptămâna Romilor 2025, au pus în lumină provocările și oportunitățile de integrare pentru membrii acestei comunități.
- **Promovarea identității civice și a diversității lingvistice:** S-au implementat măsuri concrete de sprijinire a școlilor duminicale și a proiectelor culturale destinate dezvoltării limbilor minoritare. Paralel, s-au derulat acțiuni de promovare a limbii române ca factor de coeziune socială, printre care se numără elaborarea și distribuirea de materiale bilingve și organizarea de concursuri culturale (inclusiv concursul online de recitare dedicat Anului Mihai Eminescu).
- **Promovarea prevenirii și combaterii discriminării** este de asemenea o prioritate pentru Agenție, în parteneriat cu Consiliul pentru Egalitate și Avocatul Poporului. Această orientare se concretizează prin programe de formare a societății civile pentru raportarea cazurilor de discriminare și prin activități de sensibilizare a autorităților publice privind gestionarea diversității. Două inițiative deosebite – Săptămâna Memoriei Holocaustului și Săptămâna Romilor – din simple comemorări calendaristice au devenit programe sociale structurate, care promovează dialogul intercultural și identifică soluții practice pentru comunitățile evreiești și rome.
- **Casa Naționalităților** și-a menținut rolul de hub cultural, găzduind circa 100 de activități anual, iar sprijinul financiar acordat asociațiilor etnoculturale a permis derularea de proiecte educative și socio-culturale semnificative.
- **Cooperare internațională și instituțională:** Activitatea a fost susținută de un parteneriat puternic cu organizații internaționale (Consiliul European, OSCE, UNICEF, People in Need etc.), atât în derularea proiectelor comune, cât și prin schimbul de experiență, expertiză tehnică și consultări specializate. Această colaborare a asigurat alinierea la cele mai bune practici europene și a consolidat capacitatea instituțională în domeniu.

Provocările și problemele întâmpinate:

1. Provocări de capacitate instituțională:

- **Lipsa cunoștințelor specializate:** La nivelul administrației publice locale, în special, se constată un nivel insuficient de cunoaștere a cadrului național și internațional privind drepturile minorităților naționale, precum și o lipsă a programelor de formare continuă dedicate.
- **Instabilitate și deficit de resurse umane:** Fluctuația generală a cadrelor la nivel național în sfera publică și dificultăți în atragerea și păstrarea specialiștilor calificați din cauza condițiilor salariale neatractive.

2. Provocări legate de cadrul de implementare:

- Mecanismele operaționale pentru punerea în aplicare eficientă a politicilor publice în domeniu necesită consolidare și clarificare.

3. Constrângeri de resurse:

- **Finanțare limitată:** Pentru a asigura sustenabilitatea și amplificarea impactului politicilor publice în domeniu, este necesară o analiză a oportunităților de consolidare a resurselor financiare alocate, inclusiv identificarea de noi oportunități/surse de finanțare.